הזרוע והלחיים פרק עשירי חולין קל.

הזרוע והלחיים. בארץ וכחוצה לארץ. משום דבעי למימר בחולין אכל לא במוקדשין נקט להו: **בפני הבית.** בעודו קיים: חולין אינן מייבין בחזה ושוק אלא קדשים לחודייהו: **ואמן אומס.** בחזה ושוק כתיב. אומס מיעוטא הוא חזה ושוק אין ולא דבר אחר: **כל הקדשים שקדש מוס קבוע להקדשן.** הרי הן כמקדש עניס ואכנים לדמיהס ואין בהן קדושת הגוף ואס נפדו הרי הן כחולין גמורים וחייבים בבכורה אס ילדו בכור הרי הוא קדוש וכל זמן שלא נפדו לא כדאמר בבכורות פ"ב (דף יד.) קסבר האי תנא קדושת דמיס מדמה מן הבכורה דאין קדושה חלה על קדושה: **וולדן וחלבן מותר לאחר פדיונס.** מה שאין כן במקדש תמיסים ונסתאבו ופדאן דאמרי' בבכורות (דף טו.) רק בכל אות נפקיד מזבח ואכלת בשר ג) בפסולי המוקדשין לאחר פדיונן הכתוב מדבר מדאיטעריך קרא למימר בהו הטמא והטהור יאכלנו ג) וכתיב מזבח ואכלת בשר מזבח ולא גיזה ואכלת ולא לבלבך בשר ולא חלב וולדן דתמיסים שנסתאבו ונפדו תנן במתניתין דאסור ובבכורות (דף יד.) מוקמינן כגון דאיעבר לפני פדיונו ואתיליד לאחר פדיונו כיון דיש דקתני מותר כיון סיפא דקתני אסור: **ויוצאין לחולין.** ע"י פדיונן להיות כחולין גמורים אפילו ליגזז וליעבד מה שאין כן בקדש הקדשן את מומן דכדלקמן במתניתין: **והשוחטן בחוץ פטור.** ואילו בקדש הקדשן את מומן תנן מתניתין לקמן דחייב אס שחט בחוץ קודס פדיונן ופע"ג דאינן דאוס לפתח אהל מועד דהא בעלי מומין נינהו ותנן (זבחים דף קיב.) הרואי לפתח אהל מועד מייבין עליו בחוץ ושאינו רואי לאוי בפנים אין מייבין עליו בחוץ הא מוקמינן לה בבכורות (דף טז.) בדוקין שבעין ואלינא דר"ע דאמר אס עלו לא ירדו הילכך הואיל ובפנים לא ירדו מייבין עליהן בחוץ. וכולה הך מתני' מימניא בבכורות בפרק שני (דף יד.) ותסס תני לה בסוס בכורות והכא תני לה בסוס מתנות: **ואין עושין פמורה.** אפילו קודס פדיונן. ובבכורות (יד:) מפרס טעמא טוב מעיקרו עושה פמורה ואפילו נעשה רע אחר שהקדישו אכל רע מעיקרו אינו עושה פמורה: **ואס מסו יפדו.** ואע"פ שאינס רואוס אלא לבלבס ואין פודין את הקדשים להאכילן לבלבים כדפרישת לעיל ואכלת ולא לבלבך ה"מ בקדשים שקדס הקדשן את מומן אבל הני דיקלא בעלמא אינהו ולא נחת להו קדושת הגוף ועוד אשמועינן דלא בעינן העמדה והערכה וקסבר קדשי בדק הבית לא היו בכלל העמדה והערכה דכתיב בפדיון קדשים שנסתאבו לאחר כך והעמיד את הבהמה (ויקרא כז) וכיון דמתה אי אפשר להעמידה: **חוץ מן הבכור והמעשר.** דאע"ג שקדס מומן להקדשן חלה עליהס קדושה גמורה לבל דבריהס אלא שאין כשרים ליקרב דבכור בדאס שנא אס ולא שנא בעל מום קדיש אס קרב ובעל מום נאכל לכהן כדילפינן בבכורות (דף כח.) ובשרס יהיה לך [במדבר יח] בשרס אדי משמע ליומד על בכור בעל מום שמתנה לכהן ומעשר בהמה נמי כתיב ביה (ויקרא כז) העשירי יהיה קדש לא יבקר בין טוב לרע טוב היינו אס רע היינו בעל מום: **או אס מום עובר קודס להקדשן.** דמוס עובר כמאן דליתיה דמי: **פטורין מן הבכורה.** ואע"פ שנפדו ויצאו לחולין להיתר אכילה פטורין מן הבכורה אס ילדו דכתיב בהו (דברים יג) בצאן ובאיל ובקר פטורים מן הבכורה דהא בקר ובאן כתיב [שם טו]: **ומן המעשר.** זרוע ולחיים וקיבה דאין נוהגין בצאן ואיל דכתיב (שם יח) אס שה: **ואין יוצאין לחולין.** בפדיון: **ליגזז וליעבד.** דדפרישת לעיל מזבח ואכלת אין בהן אלא היתר זביחה ואכילה בלבד אבל גיזה ועבודה לא: **וולדן וחלבן אסור.** בבכורות (דף יד.) מוקי לה דאיעבר לפני פדיונו ואתיליד לאחר פדיונו דאי איעבר ואתיליד לאחר פדיונו ולד בני ואיל הוא ואס נולד לפני פדיונו מאי איריא הני אפילו קדש מומס להקדשן נמי וולדן לפני פדיונן אסור: **והשוחטן בחוץ חייב.** כדפרישת לעיל בדוקין שבעין וקודס פדיונן: **ועושין פמורה.** קודס פדיונן דכתיב (ויקרא כז) טוב ברע או רע בטוב: **מסו.** מעצמן: **יקברו.** או משוס דבעינן העמדה והערכה או משוס דאין פודין את הקדשים להאכילם לבלבים: **גמ' הוס אמינא קדשים מייבין במתנות.** מקל וחומר ממולין כדאמרן במתניתין והיכי מצינן למימר הכי הא איכא למפרך בהאי ק"ו מה לחולין כו' וקרא למה לי: בכור אינו נוהג במוקדשים דבקרבן ולאחר כתיב (דברים עו) ולא הקדש ועוד תקדים כתיב (שם) ולא שבכר קדוש: **פיפי מוכרים.** כלומר אי לאו אותס דקרא הוה אמינא תיתי בק"ו מזכרים דחולין דליכא למיפרך בהו שבן מייבין בבכורה שאין יולדין: ראשית הגז אינו נוהג במוקדשים דהא לאו בני גיזה נינהו דכתיב (שם יח) גז לאחר ולא הקדש: ראשית הגז כל השנה כשהוא גוזז אלאו נותן לכהן דבר מועט כדמפרש לקמן (דף קלב.) שיעורא וקרי ליה ראשית [דברים יח] כי היכי דקרי תרומה (שם) ראשית דגן: תייסים זכרים אין בהם לא בכורה ולא ראשית הגז ואי לאו אותס מחייבינן מתנות בקדשים מק"ו מתייסים חולין: מעבר בהמה אינו במוקדשין דכתיב [ויקרא כז] יהיה קדש ולא שבכר קדוש בפ"ב דבכורות (דף נג.) הילכך לא אתי בק"ו דליכא למיפרך דאמר במוקדשין שאין נכנסין לדיר להתעשר: **מזקנים.** אי לאו אותס הוה מייתינן ליה מק"ו מתייסים זקנים דחולין שבכר נתעשרו ואין לריכין עוד להכנס לדיר: **מה לזקנים.** תייסים זקנים דחולין בדין הוא שהן מייבין במתנות: **שכן נכנסו כבר לדיר להתעשר.** תאמר בקדשים שלא נכנסו כבר לדיר להתעשר. והתדר אי לאו אותס הוה מייתינן להו בק"ו מלקוח ויתום. הלקוח פטור ממעשר בהמה אס לקח עשרה טלאים מן השוק פטור מלעשר דבקרבן ולאחר אמר רחמנא והיתום שמתה אמו בשעת לידה כגון זה פירס למיתה וזה פירס לחיים כדאמר בהשוחטו (לעיל לח:) פטור ממעשר בהמה דאינו ראוי לקדש דכתיב [ויקרא כב] תחת אמו פרט ליתום ולפיכך מעשר בהמה מייתי בפ"ב דבכורות (מג.) ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אומר נאמר כאן תחת אמו ונאמר להלן [ויקרא כז] תחת השבט מה כאן פרט לכל השמות הללו כלאים ודמה ויולא דופן ויתום דכולהו מימעטי מהאי קרא דשור או כשב [שם כב] אף להלן לענין מעשר פרט לכל השמות הללו אע"ג דבעל מוס נכנס לדיר להתעשר אלו אין נכנסים: ה"ג **במינן קאמרת קדשים נמי במינן.** כגון חולין נכנסין לדיר הילכך אי לאו אותס אתי בק"ו: **מה קדשים שאין מייבים במתנות.** דהא ממעטינן להו מאותס דכתיב גבי חזה ושוק אותס ולא מתנות: **אמר קרא.** במתנות חולין זה יהיה דבר זה נוהג בחולין ואין חזה ושוק נוהגין בהן: בחזה ושוק כתיבא תנופה לפני ה': **אי אבראי.** חוץ לעזרה:

קא

הזרוע והלחיים [א]והקבה נוהגין בארץ ובחוצה לארץ בפני הבית ושלא בפני הבית [ב]בחולין אבל לא במוקדשין שהיה בדין ומה אם החולין שאינן חייבים בחזה ושוק חייבים במתנות קדשים שחייבים בחזה ושוק אינו דין שחייבים במתנות ת"ל [ג]ואתן אותם לאהרן הכהן ולבניו לחק עולם אין לו אלא מה שאמור בענין [ד]כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו חייבין [ה]בבכורה [ו]ובמתנות [ז]ויוצאין לחולין להגזז ולהעבד [ח]וולדן וחלבן מותר לאחר פדיונן [ט]והשוחטן בחוץ פטור [י]ואין עושין תמורה [יא]ואם מתו יפדו [יב]חוץ מן הבכור ומן המעשר [יג]כל שקדם הקדשן את מומן או מום עובר קודם להקדשן ולאחר מכאן נולד להם מום קבוע ונפדו פטורין מן הבכורה ומן המתנות ואינן יוצאין לחולין להגזז ולהעבד וולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן והשוחטן בחוץ חייב [יד]ועושין תמורה ואם מתו יקברו: **גמ'** טעמא דכתב רחמנא אותם הא לאו הכי הוה אמינא קדשים חייבין במתנות איכא למיפרך מה לחולין שכן חייבין בבכורה תיתי מזכרים מה לזכרים שכן חייבין בראשית הגז מתיישים מה לתיישים שכן נכנסין לדיר להתעשר מזקנים מה לזקנים שכן נכנסו לדיר להתעשר מלקוח ויתום מה ללקוח ויתום שכן נכנסין במינן לדיר להתעשר במינן קאמרת קדשים נמי במינן נכנסין לדיר להתעשר ויהיו חולין חייבין בחזה ושוק מקל וחומר ומה קדשים שאין חייבים במתנות חייבין בחזה ושוק חולין שחייבין במתנות אינו דין שחייבין בחזה ושוק אמר קרא [1]וזה יהיה משפט הכהנים זה אין מידי אחרינא לא אלא טעמא דכתב רחמנא זה הא לאו הכי הוה אמינא חולין חייבין בחזה ושוק והא בעי תנופה היכא לינופינהו אי אבראי [2]לפני ה' כתיב אי

הזרוע והלחיים. תלמוד לומר ואתן אותם. ומי לאו קל וחומר לא הוה צריך קרא אע"ג דסתמא כתיב בין בחולין בין במוקדשים דה"א דבר הלמד מענינו במה הכתוב מדבר בחולין דכתיב לעיל מהאי קרא דגבך מירושך ויצהרך וגו' גז לאחר ולאחר הגז אינו נוהג במוקדשין דאמר לקמן פרק ראשית הגז (דף קלה.):

תיתי מלקוח ויתום. הוה מצי למימר נמי תיתי מכלאים וטרפה ועוד טובא דתנן בפרק מעשר בהמה (בכורות דף נז.) שאין נכנסין לדיר להתעשר:

זה אין מידי אחרינא לא. מימה דקאי במתנות וממעטו חזה ושוק מדרכה ה"ל למעוטי מיניה מוקדשין מממנות ויש לומר דבבר אמעיטו מאותס וכה"ג פירס' בפ"ק (לעיל דף כד.) גבי וחלת אשר לנזיר: אי

עין משפט
נר מצוה

א א מיי' פ"ט מהל' כלים הל' ח סמג עשין קמב טוש"ע י"ד סי' סא סעיף כא:
ב ב מיי' שם שם טור ש"ע שם סעיף יט:
ג ג מיי' פ"ה מהלכות בכורות הל' ח:
ד ד מיי' פ"ט מהלכות בכורים הל' ג:
ה ה מיי' פ"ח מהלכות מעילה הל' ט:
ו ו מיי' פ"ח מהלכות איסורי מזבח הל' יח:
ז ז מיי' פ"ח מהלכות מעשה קרבנות הל' ו:
ח ח מיי' פ"ח מהלכות תמורה הל' יג:
ט ט מיי' פ"ח מהלכות איסורי מזבח הל' יח:
י י מיי' פ"ח מהלכות מעילה הל' ט:
כ כ [פ"ה מהלכות בכורות הלכה ח]:
ל ל [מיי' פ"ג מהלכות תמורה הלכה ד]:

תורה אור השלם
1. כי אֶת חֲזֵה הַתְּרוּמָה וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לָקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שְׁלָמֵיהֶם וְאֶתְּנָן אֹתָם לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחֻקַּת עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ויקרא ז לד
2. וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים מֵאֵת הָעָם מֵאֵת זֹבְחֵי זֶבַח אִם שׁוֹר אִם שֶׂה וְנָתַן לַכֹּהֵן הַזְּרֹעַ וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה: דברים יח ג
3. יָדֵיו תְּרִיבֶנּוּ אֶת אֲשֶׁר יָדֵי אָבִיאוּ אֶת הַחֲזֵה יְבִיאֻנוּ אֶת הַחֲזֵה לְהָנִיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְיָ: ויקרא ז ל

מסורת הש"ס
ג) בכורות יד. [בתמורה י. לג:]. כ) [דברים יב]. ג) [שם].

גליון הש"ם
רש"י ד"ה הזרוע והלחיים וכו' משום רבעי וכו'. עי' לקמן דף קלח ע"ב בתוס' ד"ה לבד מראשית הגז:

מוסף רש"י
שקדם מום קבוע להקדשן. שהיה להס מום קבוע והקדישן להמזבח ולבדק מדמיהס קרבן למזבח (בכורות יד.). חייבין בבכורה. לאחר פדיונן אס ילדו (שם) אס נקבות הן ולאחר פדיונן כימלו (תמורה י.). ובמתנות. זרוע ולחיים וקיבה כחולין גמורים (בכורות יד.). ויוצאין לחולין. בפדיון לגמרי ליגזז וליעבד כחולין גרידי, משום דמעיקרא לא חיילא עליהו קדושה חמורה (שם). וולדן מותר. אפילו איעבר קודם פדיונן ואתיליד לאחר פדיונן (תמורה לג.). והשוחטן בחוץ פטור. אפילו קודס פדיון. דאפילו הוי מומן קל כגון דוקין שבעין, דלגבי קדשים מיפייג הבשחטו בחוץ, הכא פטור משום דלא חלה עליהן מתחילה קדושה כל כך (בכורות שם). ואם מתו. קודס פדיונן, יפדו. להאכילן לכלבים, דאין קדושתן חמורה ותו קמ"ל דגבעי משלר קדשים שאין נפדין אלא חיין שיוכלו לעמוד בפני הכהן בשעת הערכתן, דכתיב והעמיד את הבהמה והדר והעריך הכהן וגו' (שם). חוץ מן הבכור והמעשר. שאפילו בחוטן חלה עליהן קדושה חמורה, דבכור רחם מקדשו ומעשר כתיב לא יבקר בין טוב לרע. דמשמע בין תם בין בעל מום קדוש, טוב תם רע בעל מום (שם). או מום עובר. כמאן דליתיה דמי ואלה עליהן קדושה (שם). ואין יוצאין בו'. שאפילו לאחר פדיונן אסורין בגיזה ועבודה (שם). וולדן וחלבן אסור בו'. מפרס בגמרא בשנתעברו קודס פדיונן וילדו לאחר פדיונן (שם). והשוחטן בחוץ. קודס פדיונן, חייב. כרת, וכגמרא מפרס בדוקין שבעין דרתוין הן לפנים ואלינא דר' עקיבא דאמר אס עלו לא ירדו, אבל בשאר מומין לא דאמרינן בפסחים יומא (סג:). הרואי לאהל מועד מייבין עליו אי לא לא (שם). יקברו. ואין נפדין דבעי העמדה והערכה (שם).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com